

Pirta Sarin

Erehdys

EREHDYS

Pirta Sarin

Copyright 2020 Pirta Sarin

Kustantaja: Pirta Sarin

Valmistaja: BoD- Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-260-650-1

onks kaikil omatunto,

entä luurankoi kaapis

tai muit avautumise aiheit

Nainen putosi tuolilta välittömästi, kun luoti oli osunut hänen niskaansa, tai niin hänestä tuntui, että se oli luoti. Hän oli kuullut paukahduksen, niin että pelästyi. Joku oli ampunut häntä. Tai ehkä se oli sittenkin ampieisen pisto. Hän ehti vaistomaisesti koskettaa niskaansa, ennen kuin alkoi pudota maahan otsa edellä. Rintaa kouristi, kuin sydän olisi halunnut riuhtoa itsensä irti. Se pyrki ulos suusta ja tukehdutti hengityksen. Hän haukkoi ilmaa ja repi toisella kädellä kaula-aukkoa, mutta käsi herpaantui, kun hän oli ottamassa vastaan putoamistaan. Otsa rusahti ensimmäisenä ritilään, kumahtaen ontosti kuin rumpukalvo, mennessä kuitenkin rikki. Käsi jäi rinnan alle koukkuun. Otsasta veri levittäytyi pään sivuille. Ritilä värjäytyi verestä tummemmaksi. Välähdyksen omaisesti

nainen ehti nähdä jonkun hahmon seisovan vieressään. Sillä oli tummat vaatteet, jotka muuttuivat valkoisiksi ja suorastaan häikäisi silmiä. Sitten tuli pimeää ja rinnan kouristus loppui ja kaikki oli kevyttä kuin ilma. Vaikka ei nähnyt mitään, oli niin kaunista ja nainen aisti sen. Tuoli oli jäänyt pystyyn ja naisen jalat olivat koukussa tuolin alla. Naisen selkä oli notkossa ja takamus pystyssä. Käsi oli jäänyt rehevien rintojen alle luonnottomaan asentoon. Toinen käsi retkotti sivulla. Naisen asento oli kuin kesken jäänyt ryömintä.

Veri alkoi saeta ritilään ja valui hitaasti ritilän väleistä maahan. Veri oli jo pysähtynyt, kun mies tuli lähelle. Mies ymmärsi heti, että nainen oli kuollut.

Turkka Rantanen oli varastanut tai omasta mielestään lainannut pyörän Porin kauppatorin Airion kulman pyörätelineestä. Ajaessaan Ruosniemeen päin, hän ei vielä tiennyt, että elämä voisi muuttua silmänräpäyksessä. Hän oli päättänyt palauttaa pyörän samalle paikalle, kunhan saapuisi retkeltään. Hän oli jo lapsesta asti käynyt tutussa metsässä. Kävellessä sinne oli liian pitkä matka keskustasta, eikä hän ollut vielääkään ostanut omaa pyörää, vaikka oli sitä suunnitellut jo monet kerrat. Hän jätti pyörän metsätien varteen ja lähti kävelemään pientä polkua, jossa oli peittona havuneulasia ja paljaiksi kuluneita juurakoita. Polku oli tuttu. Polun varrella oli iso kivi, jonka päällä hän oli Rikun kanssa lapsena leikkinyt. He olivat kusseet maassa olevaan purkkiin. Tähtäämisessä Riku oli ollut aina parempi. He olivat pelanneet ristinollaa kivillä ja kolikoilla, laulaneet, kertoneet kauhutarinoita, tutkineet luontoa, kuunnelleet, istuneet hiljaa ja nukkuneet pimeään tuloon asti. He olivat kätkenneet aarteita kiven koloon ja hakeneet pois. Majaa he

eivät olleet koskaan tehneet, kivi riitti ja luonto itsessään. Joskus heillä oli eväitä mukana, useimmiten makkaraa ja merkkareita. He kiipeilivät puihin, mutta antoivat lintujen pesät olla rauhassa. He rakastivat metsää ja sen elämää. Kerran he olivat nähneet ketun, joka oli kulkenut ihan läheltä. Silloin he pidättivät hengitystä ja olivat pakahtua onnesta. Metsä oli kuitenkin muuttunut lapsuuden ajoilta. Puut olivat kasvaneet ja hakkuuaukeitakin oli siellä täällä. Kivi kuitenkin jökötti vankkana omassa paikassaan.

Turkka kiipesi kiven päälle. Repussa oli termospullossa kahvia, mutta hän ei joisi vielä. Hän kaivoi reppuaan ja otti sen pohjalta revolverin, jonka sylinteriin hän oli ladannut yhden patruunan. Turkka oli perinyt aseensa enoltaan. Eno oli usein esitellyt sitä Turkalle. Joka kerta eno muistutti, että vaikka ase onkin tappoväline, sillä ei koskaan pidä ampua ketään eikä mitään, ei edes uhata, eikä leikkiä. Enolle se oli koriste-esine, jonka hän oli ostanut aikoinaan saksalaiselta sotilalta 50-luvulla. Revolverissa ei ollut mitään aseenkantolupaa, eikä eno halunnut pitää sitä missään esillä, vaan sille kuuluvassa puukotelossa, joka oli vuorattu sileällä sametilla. Ase oli aina lukitussa kaapissa. Mutta joskus eno otti aseensa ja ihaili sen kauneutta, koristeellisia kaiverruksia ja sulavaa muotoilua. Eno oli aikoinaan antanut revolverin Turkalle, koska tiesi sen päätyvän turvallisiin käsiin. Turkka oli pitänyt lupauksensa, mutta nyt hän oli ajatellut kokeilla sitä yhden laukauksen verran, mikäli se edes toimisi. Hän oli miettinyt aseensa deaktivointia, mutta kokeilisi ensin sitä. Hän tarkisti, että aseessa oli yksi patruuna paikallaan, vaikka siihen olisi

mahtunut kuusi. Hänellä oli kyllä kotona patruunalaatikko, jossa oli muutama kiiltävä pati, mutta hän leikkisi venäläistä rulettia ja kokeilisi montako kertaa täytyisi painaa liipasinta, ennen kuin räjähtäisi. Se kutkutti mieltä ja kohotti adrenaliinin otsasuoniin asti. Nyt hän oli kaukana ihmisasutuksesta keskellä metsää. Hän voisi vielä mennä hiukan eteenpäin kokeilemaan ja hyppäsi alas kiveltä ase kädessään.

Hän jatkoi polkua eteenpäin. Metsää oli harvennettu hänen viime käyntinsä jälkeen. Joiltain osin metsäkone oli tehnyt leveämpää jälkeä, eikä se ollut kaunista katseltavaa. Aluskasvillisuus oli myllätty ja jäljelle jätetty paksuakin rankaa heitteille. Leveät metsäkoneen renkaiden painumat ulottuivat pellon laidalle asti. Pelto kasvoi matalaa koivun vesakkoa ja pajua, eikä peltoa oltu viljelty enää vuosikausiin. Sen toisella laidalla, kuusten katveessa häämötti joitain vanhoja rakennuksia. Hän ei ollut ennen kävellyt näin pitkälle. Useimmiten hän oli jäänyt kivelle ja palannut siitä takaisin. Kiikarit ja kamera olivat vakiovarusteet, mutta nyt ne olivat jääneet kotiin. Hänellä oli vain termospullonsa ja revolveri. Hän ylitti pellon ja joissain kohdissa maa upotti saappaan mitan, missä ei ollut enää routaa.

Turkka tiiraili rakennuksia kaukaa. Hiljaista. Ei liikettä, ei ääniä. Pihapiirissä oli pari aittaa, pitkä harmaa lato, punamultainen mökki ja saunarakennus. Ränsistynyttä ja autiota. Näytti siltä, että siellä ei oltu asuttu vuosiin. Keskellä pihaa oli vanha tuoli, jossa näytti olevan vaatekasa, peittoa ja myttyä, joka ylettyi yli selkänojan.

Siinä se tönötti kuin joku muinaismuumio keskellä pihaa.

Turkka ojensi revolverin eteensä, pyöräytti patruunapesää, viritti hanan, kohotti aseensa silmän korkeudelle ja tähtäsi vaatemyttyä. Hän ajatteli napsauttaa ensimmäisen laukauksen vaatemyttyä kohti, koska arveli, ettei patruuna kuitenkaan olisi juuri siinä kohdassa. Sormi painoi voimakkaasti liipasinta. Ase laukesi, metsä kajahti, lintu ryntäsi lentoon ja vaatemytty mätkähti maahan. Sitten tuli hiljaisuus ja kevätauringon hällisevät säteet siilautuivat kuusikon läpi niin, että oli siristettävä silmiä.

Revolveri oli toiminut erinomaisesti ja hän oli osunut maaliin, vaikka hän ei ollut koskaan ennen ampunut. Ei edes ilmakiväärillä. Hän käänteli asetta käsissään ja hymyili leveästi. Toisaalta harmitti heti, että venäläinen ruletti oli osunut ensimmäisellä laukauksella. Miksi hän oli ottanut vain yhden patruunan. Olisi voinut kokeilla mielenkiintoisempaa kohdetta, kuin jotain typerää vaatemyttyä. Mutta tulipa kokeiltua ja kai se yksi pati riitti. Hän oli rauhan ihminen ja armeijakin oli tullut käytyä sivarina mummujen vaippoja vaihdellen. Mutta mieluummin sitä kuin aseitten kanssa sähläten, vaikka tämä kokemus oli kyllä ihan törkeän siisti.

Turkka aikoi kääntyä takaisin, mutta lähtikin kävelemään pihapiiriä kohti. Hän otti reppunsa, mutta ei malttanut panna asetta vielä reppuun, vaan heilutti sitä kädessään kuin joku lännen sankari. Hän ajatteli katsoa minkälainen osuma oli myttyyn tullut ja samalla voisi juoda kahvia pihapiirin rauhassa. Pellon laidalla kulki ruskeavetinen soliseva puro ja rentukat keltasivat puron

varren kuvastuen veteen soljuvana kultana. Kevät oli parhaimmillaan. Turkka oli aina rakastanut kevättä. Se oli niin voimakas ja hän oli aina halunnut olla mukana muuttolintujen paluussa ja kasvien sinnikkäissä heräämisissä, lumen sulamisessa, raskaiden jäätakkien vaihtuessa vedeksi, joka vihdoin höyrystyi ilmaan lempeiden tuulten kainaloon. Kuinka kevät olikaan aina ihme, vaikka se tapahtui joka vuosi.

Turkka tuli aitan luo. Hiljainen piha. Mökin ulko-ovi oli auki. Sisältä kuului vaimea jääkaapin hurina. Turkka hätkähti, sillä hän ei tiennyt, että autioituneelta näyttänyt pihapiiri olikin jonkun koti tai kesäpaikka. Hän tuli kuitenkin pihaan asti. Veri kohahti päähän, kun hän katsoi typertyneenä vaatemyttyä.

Marketta Talvitie oli sinkku. Hän oli täyttänyt 63 vuotta ja eläkkeelle pääsyyn ei ollut enää kuin kaksi kuukautta. Hän opetti matematiikkaa, kemiaa ja fysiikkaa yhteislyseossa ja oli varsin hyvin tullut toimeen lehtorin palkallaan, kun ei suuria haaveillut. Hän rakasti kesäpaikkaansa ja päättikin alkaa kunnostaa sitä oikein todenteolla, kunhan saisi sulkea koulun oven viimeistä kertaa. Marketta asui kerrostalossa. Seinänaapuri Mikko Seppänen oli lupautunut remonttiavuksi ja oli jo käynytkin pikku korjauksia tekemässä. Varsinkin viime kesäinen kiukaan vaihto ei olisi sujunut ilman Mikkoa.

Marketta oli kohtalaisen hyvässä kunnossa, joskus sydämen rytmihäiriöitä, jotka hän luokitteli johtuvan patoutuneesta stressistä. Hän sai rytmityksen aisoihin juomalla kylmää vettä. Lääkäri oli todennut sydämen olevan täysin kunnossa. Nivelrikkoa oli olkapäissä ja ranteissa, johtuen 38-vuotisesta kirjoittamisesta ja liitutaulun käytöstä, ennen kuin tulivat kalvot, joita Marketta ei kokenut yhtään sen helpoimmiksi

käyttää. Liitupöly kylläkin vähentyi, mutta tilalle tulivat jatkuvasti kuivuvat tussit. Digitaaliaika vei hermot ja Marketta oli vahvasti sitä mieltä, että hänen ikäpolvellaan ei ollut aivoissa sellaista nystyrää joka oivalsi digit. Alle kouluikäiset lapset oivalsivat paremmin, kun taas Marketalla meni aikaa kaksinverroin uuden opettelemiseen. Onneksi hänen ei tarvinnut enää siihen ponnistaa ja opetti vanhalla menetelmällä, joka oli selkäytimessä. Mutta hermot olivat jokseenkin pysyneet kunnossa. Oppilaat eivät olleet häntä pahemmin kiusanneet. Varsinkin suurin osa lukiolaisista osasi käyttäytyä, koska heille oli tärkeää jo siinä vaiheessa ottaa koulunkäynti vakavasti. Marketta piti työstään. Hän jaksoi aina innostua oppilaiden menestyksestä, varsinkin sellaisten, jotka kokeista saivat nelosia ja vitosia, mutta jotka joskus saivatkin jopa seiskan. Niistä hän iloitsi ja osasi kannustaa. Tietysti joskus tuli kahnauksia joittenkin oppilaiden kanssa, mutta miellyttävällä tavallaan, kuitenkin käyttäen auktoriteettiaan ja rauhallisesti puhumalla, hän sai oppilaat aisoihin. Eläkkeelle siirtyminen tuntui silti mahtavalta ja suunnitelmia riitti. Varsinkin voisi matkustella enemmän ja talvisin istua palmun alla lämpimässä.

Mökki oli Marketan lapsuudenkoti. Vanhemmat olivat jo manan majoilla ja mökki jäänyt Marketan kontolle. Veli asui Tampereella ja kävi ehkä kerran kesässä mökillä. Näin ollen oli selvää, että Marketta huolehti mökistä. Se oli hienoa vastapainoa kerrostaloelämälle ja hän viihtyi mainiosti mökillä kesäisin. Hän perusti keväällä pienen kukkamaan

marjapensaiden eteen ja se riittikin sitten puutarhan hoidosta. Hän kävi mökillä pääasiassa saunomassa ja vain oleskelemassa. Joskus hän kutsui ystäviään mökille, jolloin grillattiin, juotiin punaviiniä ja saunottiin.

Rakennukset olivat päässeet pahasti rapistumaan. Maalit karisivat seinistä ja ikkunanpuitteista. Uusi kiuas oli kyllä saunassa, mutta itse saunalle oli pian tehtävä jotakin. Ihan vielä ei kuitenkaan lauteet olleet pettäneet alta. Ladon katto olisi pitänyt uusua, eikä mökinkään katto paljon kehuja saanut. Pihan pensaat ja ruohikko rehottivat valtoimenaan, mutta satavuotiaat omenapuut jaksoivat tuottaa joka vuosi mukavan sadon. Omenat olivat pieniä, mutta makeita. Marketta ei kuitenkaan nähnyt vaivaa ympäristöstään, vaan nautti lorvailusta ja saattoi istua tuntikausia pihassa lukien ja kuulustellen luonnon ääniä. Sateisina päivinä hän istui pirtissä myrskylyhdyn valossa, täytteli sudokuita ja luki milloin mitäkin. Vuosikymmenien saatossa oli kasautunut aikakauslehtiä, Hopeapeiliä, Seuraa, Apua, Viikko-lehteä, Valittuja Paloja, joita oli aina 40-50-luvuilta asti. Kirjapino oli aina Marketan mukana myös. Kun pirtin uunissa oli ollut valkea, niin Marketta haudutti jälkilämmössä karjalanpaistia kolmijalkaisessa padassa tai halstrasi silakoita.

Mökki oli melko lähellä kaupunkia ja sinne olisi voinut pyöräilläkin, mutta Marketta ei viitsinyt, vaan ajoi autolla mökille menevän tien päähän ja jatkoi lopun matkaa jalkaisin. Tien päässä oli sopiva levennys, johon auto oli hyvä jättää. Loppupään tien reunat olivat kasvaneet

Tämän Pori-nimisen kaupungin elämän meno on yksi miljoonien joukossa. Kun omatunto saa kolauksen, sitä on vaikea pitää aisoissa. Se ei anna rauhaa, ennenkuin on käynyt syvissä vesissä. On sietämätöntä pitää kauhea salaisuus vain itsellä. Sen myötä katoaa itsekkin. Et luota enää ystävällisiin ihmisiin, vain peikkoon, joka on yksinäisyys ja joka paisuttaa salaisuutesi äärimittoihin. Etkä tiedä, että onnistuminen on oven takana, jos vain raotat sitä.

